

kurier

W
a
w
e
r
s
k
i

DWUTYGODNIK MIESZKAŃCÓW DZIELNICY WAWER

Od parowego pociągu po koncert rockowy

FOT. AM

„Kolej na Wawer. Kultura i Natura” to od kilku lat największa dzielnicowa impreza kulturalna i rekreacyjna. Kulturalna, gdyż obfituje w prezentacje ofert filii Wawerskiego Centrum Kultury, występy artystyczne, które inaugurują artystycznie dzieci i młodzież, a podsumowuje duży koncert znanego wykonawcy (w tym roku był nim Sidney Polak). A rekreacyjna, ponieważ składają się na nią turystyczna podróż zabytkowym parowym pociągiem, gry i zabawy na powietrzu. Wykorzystywana jest także edukacyjnie i promocyjnie w postaci konkursów, propagowania Budżetu Obywatelskiego, działań społecznych. »2-3

Mieszkańcy

FOT. KONRAD RAJCA

czatowali z burmistrzami

Po raz drugi w tym roku członkowie Zarządu Dzielnic i mieszkańcy Wawra uczestniczyli w internetowej rozmowie na żywo. Czat ten trwał półtorej godziny. W tym czasie mieszkańcy zadali wóldarzom Wawra dziesiątki pytań, na które w większości od razu dostali satysfakcjonujące odpowiedzi. Poruszono najważniejsze sprawy. Tematem numer jeden była oświata, jako że czat odbył się tuż po rozpoczęciu nowego roku szkolnego, ale mieszkańców interesowały też tematy dotyczące dróg, chodników, ścieżek rowerowych, ekologii. »2-3

Ponadto w numerze

- Przypomnienie o dopłatach do wymiany starych pieców grzewczych na nowe, na instalacje fotowoltaiczne, pompy ciepła »4
- Informacje o tym, jakie działania podejmuje ZGN dla ograniczenia emisji spalin w zasobach komunalnych »4
- Jak przebiegało w Wawrze Narodowe Czytanie »5
- Relacje ze Świąta Sportu w Nadwiślu i z pikniku OSiR »6, 8

Do 4 października przyjmowane są zgłoszenia kandydatów do Młodzieżowej Rady Dzielnic.

Szczegóły na stronie UD

12 października z terenu CZD rusza LOTTO Poland Bike Marathon

13 października – NIE ZAPOMNIJ o wyborach do Sejmu i Senatu

KURIER URZĘDOWY | ROZMOWY O OŚWIACIE, ALE NIE TYLKO

Mieszkańcy czatowali z burmistrzami

● Półtorej godziny trwał drugi w tej kadencji samorządowej czat mieszkańców dzielnicy z burmistrzami Wawra. Głównym tematem miała być w kontekście rozpoczętego nowego roku szkolnego oświata, ale czatowicze poruszyli wiele innych problemów, a członkowie Zarządu Dzielnicy nie uchylali się od odpowiedzi na nie. A oto najważniejsze poruszone sprawy.

OŚWIATA

Wprowadzając rozmówców w temat burmistrz Norbert Szczepański poinformował, że gotowy jest projekt zatytułowany „Widzę, reaguję, działam”, którego celem jest zagwarantowanie uczniom i przedszkolakom bezpieczeństwa. Służyć mają temu tzw. przyjazne przestrzenie w każdej szkole, gdzie uczniowie będą się dobrze czuli. Instalujemy – mówił – monitoringi w tych placówkach,

Sygnalizowali mieszkańcy m.in. dewastowanie Romantycznej Plaży

FOT. AM

w których ich dotąd nie było. Zwrócił uwagę na fakt, że dużo się robi na rzecz zdrowia fizycznego, a pomija wagę zdrowia psychicznego. Zapowiedział utworzenie Centrum Zdrowia Psychicznego Dzieci początkowo w siedzibie dawnej przychodni w Marysinie Wawerskim. Podkreślił fakt, że w budżecie zarówno miasta jak i dzielnicy największą pozycję stanowią wydatki oświatowe, tymczasem wzrosła w tym roku szkolnym liczba klas i uczniów, co oznacza dalszy wzrost nakładów na edukację. Rozwiązaniu problemów oświatowych Wawra służy rozpoczęte inwestycje – budowa nowego pawilonu przy SP nr 128 w Lesie, nowego skrzydła SP nr 124 w Falenicy, dokończenie szkoły z przedszkolem przy ul. Cyklamienów w Nadwiślu, a także nowa, w systemem modułowym, na terenie SP nr 218 w Aninie, na co są już fundusze i wyłoniony wykonawca.

Mieszkańcy pytali o wyprawki dla pierwszoklasistów, jakie były w poprzednim roku. O to, dlaczego przy SP nr 128 nie ma podjazdu dla wózków uczniów niepełnosprawnych. Czy powstaną w dzielnicy nowe żłobki. Czy brana

jest pod uwagę rozbudowa SP nr 216, w której jest duża zmianowość.

W tym roku wyprawkę nie przewidziano ze względu na to, że są programy wsparcia dla uboższych rodzin. Podjazdy będą wykonane także w SP nr 128. Zwiększenie liczby żłobków zapowiadał w swoim programie prezydent Rafał Trzaskowski. W Wawrze potrzebne są dwie takie placówki, połączone, jak przy Trakcie Lubelskim, z przedszkolami. Władze planują nową szkołę na granicy Miedzeszyna i Nadwiśla, gdzie następuje intensywna rozbudowa mieszkaniowa. Na razie nie ma planu powiększenia szkoły w Miedzeszynie.

DROGI, CHODNIKI, ŚCIEŻKI ROWEROWE

Pytano o budowę ul. Kwiatów Polskich, ul. Liliowej, Tawulkowej, o rozszerzenie monitoringu obejmującego skrzyżowanie ul. Zwoleniskiej z ul. Mrówczą. Dopytywano o plany poprawy bezpieczeństwa na Al. Dzieci Polskich. Mieszkańcy zaniepokojeni są wstrzymaniem planów budowy rond na skrzyżowaniach ul. Kadetów z ul. H. Łasaka i ul. Poprawną oraz Bronowskiej z Masłowiecką. Zwrócono uwagę na to, że na ul. Walcowniczej po robotach MPWiK nie odbudowano nawierzchni, a położono kostkę brukową. Narzekano że wykonuje się zbyt wiele progów zwalniających. Interesowała czatowiczów odbudowa Traktu Lubelskiego oraz możliwości połączenia ścieżką rowerową Falenicy z Józefowem. Czy Zarząd – pytano – kontaktuje się z PKP w sprawie kolejowych inwestycji na terenie dzielnicy.

Jeśli chodzi o ul. Kwiatów Polskich jest już decyzja otwierająca drogę do realizacji, wspólniej z MPWiK, bo trzeba najpierw zbudować wodo-

KURIER KULTURALNY | „KOLEJ NA WAWER. KULTURA I NATURA” – NAJWIĘKSZA IMPREZA DZIELNICOWA ROKU

Od zabytkowego pociągu po koncert rockowy

● Po torach dwukrotnie w tę i z powrotem przejechał zabytkowy pociąg ciągnięty przez parową lokomotywę. Ulicami Wawra przetoczył się autobus jecz, potocznie nazywany z uwagi na kształt „ogórkiem”. Podczas postojów na stacjach popisywali się artyści „z epoki”. A na terenie przy Urzędzie Dzielnicy rozlokowały się namioty

prezentacyjne, animacyjne, stoiska gastronomiczne oraz duża scena. Wszystko to tworzyło jedną całość, a mianowicie imprezę kulturalno-rekreacyjną pt. „Kolej na Wawer. Kultura i Natura”, którą uroczyste otworzył zastępca burmistrza Leszek Baraniewski.

Dziecięce występy wokalne zapoczątkował zespół „Kolorowe Nutki” z filii WCK w Radości

FOT. AM

Przejazdowi zabytkowego pociągu towarzyszyła kapela

FOT. AM

kurier
wawerski
DZIENNIK MIESZKAŃCÓW
DZIELNICY WAWER

Wydaje Urząd
m.st. Warszawy
dla dzielnicy Wawer

Adres redakcji: 04-713 Warszawa, ul. Żegańska 1a,
Wawerskie Centrum Kultury, I p., pok. 47

Redaktor naczelny: Andrzej Murat, tel. (22) 443 68 18,
501 671 005, e-mail: amurat@um.warszawa.pl

Skład: Piotr Krojce

Druk: Drukarnia RAJGRAF,
Legionowo, ul. Mazowiecka 50b

Nakład: 7 tys. egz. ISSN 1898-4398

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych, zastrzega
sobie prawo do dokonywania skrótów i redagowania.

► ciąg i kanalizację. Roboty ruszą w przyszłym roku. Liliowa, Tawułkowa a także Celulozy to ulice związane z budowaną Południową Obwodnicą Warszawy. Zostaną z nią powiązane komunikacyjnie i uzyskają docelowy kształt na zakończenie tej dużej inwestycji drogowej. Prace rozpoczną się w 2020 r. Monitoring na skrzyżowaniu Mrówczej i Zwoleńskiej istnieje, będzie rozszerzony po sprawdzeniu czy jest taka potrzeba. Pierwszą próbą poprawy bezpieczeństwa na Al. Dzieci Polskich był montaż sygnalizacji na skrzyżowaniu z ul. Bursztynową. Zarząd zwrócił się do gestora tej ulicy – ZDM o opracowanie nowej organizacji ruchu z uwzględnieniem ścieżki rowerowej łączącej Międzyziesie z Wesołą. Na rondo w osiedlu Las zabrakło pieniędzy, powstaną w przyszłym roku. Na rondo Bronowska/Masłowiecka jest wydana decyzja zezwalająca na budowę, wybrano wykonawcę. Kostka brukowa jest na Walcowniczej do czasu aż ustabilizuje się grunt. Progi powstają na życzenie mieszkańców, nie wszystkim się podobają, ale najważniejsze jest bezpieczeństwo. Trakt od ul. Borowieckiej po ul. Zwoleńską jest w realizacji, władze już myślą o ostatnim odcinku, od ul. Klimontowskiej do ul. Płowieckiej. Będzie on odbudowywany wspólnie przez ZDM i dzielnicę, która zajmie się chodnikami i parkingami. Ścieżka z Falenicy powinna się stać elementem spójnej sieci dzielnicowych ścieżek. Trzeba dążyć do wykształcenia swistego ringu – rowerowej obwodnicy dzielnicy, uważa Zarząd. Kontakty z PKP są częste, wawerskie władze, jak i mieszkańcy, są zaniepokojone tym, że przy okazji zostanie wyciętych wiele drzew, że między Międzyziesiem a Radością planowane jest wyniesienie torów aglomeracyjnych na kilka metrów.

► Parowy pociąg tradycyjnie wyruszał z Dworca Gdańskiego, a gdy po drodze przystawał, wsiadali do niego kolejni pasażerowie, głównie młode rodziny z małymi dziećmi, dla których taka podróż retro to absolutna nowość. Starsi mieszkańcy polowali na ten pociąg zaczajeni przy torach z aparatami fotograficznymi w rękach. W Falenicy, gdzie pociąg ten kończył bieg i zwracał, po drugim kursie część pasażerów odwiedziła Kinokawiarnię Stacja Falenica, w której odbył się koncert Patryka Pawlaka zatytułowany „To, co minęło”. A były to dawne romantyczne przeboje, jak „Nasza jest noc”, „Całuję twoją dłoń, madame”. Po koncercie do Międzyziesia toczył się wiekowy „ogórek” pochodzący z lat 50-ych lub 60-ych i uzmysławiał, podobnie jak zabytkowy pociąg, szalony postęp w dziedzinie masowej komunikacji.

W tym czasie na estradzie prezentowali się młodzi wawerscy artyści „Kolorowe Nutki” z filii WCK Radość, grupa wokalna z filii w Zastowie. Dla najmłodszej widowni wystąpił Teatr „Katarzyna”, a Nadwiślański Uniwersytet Dziecięcy przeprowadził doświadczenia chemiczne.

Obiegane były stoiska filii Wawerskiego Centrum Kultury, w których oferowano atrakcyjne zajęcia twórcze. W anińskim można było własnoręcznie posadzić kwiatek w doniczce i zabrać go do domu. Dzieci miały ogromną frajdę – dostały do dyspozycji tysiące elementów klocków Lego do wykorzystania. Inne puszczały duże kolorowe

Wizytacja radnych z komisji inwestycyjnej na budowie nowego skrzydła SP nr 128 przy ul. Kadetów, znajdującej się w końcowej fazie realizacji FOT. AM

MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA

Mieszkańców Lasu interesowało, kiedy zostanie uchwalony plan dla tego osiedla, jakie są zamiary w stosunku do Zakola Wawerskiego.

Czat odbywał się tuż po sesji Rady Warszawy, która plan dla Lasu uchwaliła. Zakole Wawerskie jest cennym obszarem przyrodniczym nie tylko dla dzielnicy, ale także dla miasta, które chce, aby po zagospodarowaniu stało się jego wizytówką. Przygotowywana jest dla Zakola koncepcja, wkrótce zostanie zaprezentowana mieszkańcom.

EKOLOGIA

Mieszkańcy zainteresowani są działaniami antysmogowymi, gdyż sezon grzewczy tuż, tuż. Zasygnalizowano, że w Radości nowo posadzone drzewa usychają. Poruszono problem dewastacji Romantycznej Plaży.

Zarząd uważa, że przeciwdziałanie zatrutowaniu powietrza nie powinno mieć charakteru kampanij-

nego, a musi być działaniem stałym. Prowadzone jest doradztwo ekologiczne, z którego skorzystało w tym roku ponad 600 osób, a to dwa razy więcej niż przed rokiem, istnieją dopłaty do wymiany pieców tzw. kopciuchów. Wspierane są inwestycje w zakresie fotowoltaiki w ramach utworzonego Klastra Energii. Zapowiedziane są zmiany upraszczające proces starań o dopłaty. Rozpowszechniany jest kalendarz przypominający o ostatecznych terminach użytkowania pieców. Wawerski ZGN wymienia piece w domach komunalnych na bardziej ekologiczne, dostał też 200 tys. zł na pompy ciepła. Usychanie drzew jest prawdopodobnie skutkiem tegorocznej suszy. Firma, która je posadziła będzie uzupełniać braki w ramach gwarancji. Teren nadwiślańskiej plaży jest monitorowany, ale wiele zależy od użytkowników. Dobra wiadomość: Wody Polskie wydały pozwolenie na budowę miejsc postojowych, ścieżki rowerowej i wyposażenie w infrastrukturę plaży naprzeciw ul. Bronowskiej.

am

bańki mydlane. Wawerskie Towarzystwo Uniwersytetu Trzeciego Wieku zaprezentowało obrazy namalowane przez uczestników zajęć w sekcji plastycznej. Długa kolejka ustawiła się przed stoiskiem Zarządu Transportu Miejskiego, gdzie stało koło fortuny. W zależności od wykręconego numeru otrzymywało się pytanie, np. dotyczące ruchu drogowego, a prawidłowa odpowiedź była nagradzana.

Mieszkańcy byli zachęceni do głosowania na projekty złożone do Budżetu Obywatelskiego na rok 2020. Biblioteka Publiczna skierowała na ten piknik swój bibliowóz, a wodociągi cysternę z warszawską kranówką. Propagowało się nowe przedsięwzięcie społeczne Działamy! Wawer, które podjęło się wspierania pomysłów wawerczyków. Obecne jest na stronie dzialamy.wawer.warszawa.pl/events

Punktem kulminacyjnym imprezy był koncert Sidneya Polaka z zespołem. Artysta śpiewa energetycznie, ma wielu fanów, zwłaszcza wśród młodego i średniego pokolenia, którzy wypełnili przestrzeń przed sceną. To już drugi jego występ w Wawrze w tym roku.

Andrzej Murat

Gości pikniku witali, życząc udanej zabawy, wspólnie burmistrz Norbert Szczeptański, dyrektor WCK Barbara Karniewska oraz zastępca burmistrza Leszek Baraniewski FOT. AM

Sidney Polak przekonał się po raz kolejny, że w Wawrze ma wielu fanów swojej twórczości FOT. AM

KURIER EKOLOGICZNY | DOPŁATY DO MODERNIZACJI KOTŁOWNI, INSTALACJI PANELI SŁONECZNYCH, OGNIW FOTOWOLTAICZNYCH, POMP CIEPŁA I WYŻSZYCH RACHUNKÓW

Uwolnijmy Wawer od smogu

Wbrew pozorom nie jesteśmy dzielnicą o czystym powietrzu. Zwłaszcza w sezonie grzewczym. Wciąż w wielu domach mamy stare piece i kominki, które nie spełniają dzisiejszych norm. Tymczasem od 1 stycznia 2023 r. będzie obowiązywała mazowiecka uchwała antysmogowa, na mocy której użytkowanie przestarzałych źródeł domowego ciepła będzie zabronione. Miasto stołeczne Warszawa udziela finansowej pomocy tym, którzy decydują się zastąpić nie ekologiczne piece nowocześniejszymi, spełniającymi obowiązujące normy w zakresie emisji spalin.

Przypominają o tym wyłożone w różnych miejscach dzielnicy „kalendarze smogowe”. Należy sprawdzić tzw. tabliczkę znamionową na urządzeniu grzewczym – piecu na węgiel lub drewno. Jeśli wynika z niej, że piec nie spełnia

wymogów dla 3, 4 lub 5 klasy według normy PN-EN-303-5:2012, po 1 stycznia 2023 r. będzie musiał być wyłączony z użytkowania. Podobnie te, które nie mają tabliczek znamionowych. Od 1 stycznia 2028 r. nie będą mogły być eksploatowane piece klasy 3 i 4.

Wyjściem z sytuacji jest wymiana starego pieca na węgiel i drewno, zastąpienie go olejowym lub gazowym, ewentualnie podłączenie się do sieci ciepłowniczej, jeśli istnieje taka możliwość, a także wyposażenie domu w pompy ciepła i panele słoneczne.

Dotacje na modernizację kotłowni

Wymiana starego źródła ciepła na spełniające wymogi norm ekologicznych upoważnia do otrzymania dofinansowania takiej operacji. Skorzysta z tego mogą osoby fizyczne, wspólnoty mieszkaniowe, osoby prawne i przedsiębiorcy.

Wnioskodawca może uzyskać dotację na zakup i montaż nowej kotłowni wraz z budową lub przebudową instalacji wewnętrznej gazu, centralnego ogrzewania, ciepłej wody. Dla osób fizycznych i osób prowadzących działalność gospodarczą wynosi ona do 12 tys. zł, a do 15 tys. zł dla pozostałych wnioskodawców. Na wykonanie indywidualnego wężła

ciepłego, z jednoczesnym podłączeniem do sieci ciepłowniczej wraz z budową lub przebudową instalacji wewnętrznej CO i CW, dotacja może sięgnąć 12 tys. zł dla osób fizycznych i prowadzących działalność gospodarczą i do 20 tys. zł dla pozostałych wnioskodawców.

Trzeba jednak wiedzieć, że rozpoczęcie realizacji takiej inwestycji nie może nastąpić przed zawarciem umowy o udzielenie dotacji.

Wnioski przyjmowane są od 1 września roku poprzedzającego planowany rok rozpoczęcia inwestycji do 31 marca roku, w którym będzie ona realizowana.

Do wniosku należy dołączyć fotografię likwidowanego źródła ciepła oraz oświadczenie o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością w celu realizacji inwestycji.

Wnioski składa się w Biurze Ochrony Środowiska, pl. Bankowy 2 w godz. 8 – 16. Szczegółowych informacji można zasięgnąć pod tel. nr 22 443 25 60, 22 443 25 74, 22 443 25 77, 22 443 25 86, 22 443 25 92.

Dotacje na lokalne źródła energii odnawialnej

Miasto dotuje inwestycje polegające na wykorzystaniu lokalnych źródeł energii odnawialnych, a więc na zakup i montaż kolektorów słonecznych, instalacji fotowoltaicznych oraz pomp ciepła.

Można otrzymać do 30 proc. rzeczywistych kosztów realizacji takich inwestycji. W przypadku osób

fizycznych oraz fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, które zdecydowały się zamontować kolektory słoneczne, nie może to być więcej niż 15 tys. zł, a w przypadku wspólnot mieszkaniowych, osób prawnych i przedsiębiorców – 40 tys. zł. Na zakup i montaż instalacji fotowoltaicznych maksymalna kwota dotacji to 15 tys. zł, a w przypadku pomp ciepła – 40 tys. zł.

Dotacji tych nie udziela się na opracowanie dokumentacji, pełnienie nadzoru autorskiego i inwestorskiego, wymianę instalacji elektrycznej oraz wewnętrznej instalacji centralnego ogrzewania, wentylacji i ciepłej wody. A także na zakup i montaż urządzeń w obiektach podłączonych do sieci ciepłownej.

Termin składania wniosków w Biurze Ochrony Środowiska (adres i telefony obok) przez realizujących inwestycje w 2020 r. – od 1 września br. do 31 marca 2020 r. Do wniosku należy dołączyć dokumentację inwestycji, jej zakres rzeczowo-finansowy (np. ofertę firmy wykonawczej), kosztorys inwestorski, schemat i opis instalacji oraz oświadczenie o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością w celu realizacji inwestycji.

Dopłaty do rachunków

Zmiana systemu ogrzewania może się wiązać ze wzrostem kosztów ogrzewania budynków i lokali mieszkalnych. Miasto wprowadziło w życie pilotażowy program osłonowy dla osób, które ponoszą większe koszty z tym związane.

Dopłaty przysługują mieszkańcom Warszawy, właścicielom budynków lub mieszkań, tym, którzy są ich użytkownikami na podstawie umowy, a także najemcami i dokonali w latach 2017 – 20 inwestycji polegających na zastąpieniu starego pieca piecem gazowym, wykonaniu wężła ciepłego i podłączenia do sieci ciepłownej, przejściu na ogrzewanie elektryczne, gdy nie jest możliwe podłączenie się do sieci ciepłownej.

Pomoc finansowa będzie świadczona do grudnia 2020 r. Przysługuje ona osobom prowadzącym jednoosobowe gospodarstwo z dochodem do 3505 zł netto, a 3855,5 zł gdy jest to osoba niepełnosprawna, gospodarstwom wieloosobowym do 2376 zł netto na osobę, a 2640 zł netto na osobę gdy jest w nim niepełnosprawny i na osobę w rodzinie wielodzietnej.

Wysokość dofinansowania uzależniona jest od dochodów, sytuacji rodzinnej, powierzchni budynku lub lokalu mieszkalnego oraz zmiany systemu ogrzewania. Wnioski o dopłaty składa się w dzielnicowym Ośrodku Pomocy Społecznej.

am

KURIER EKOLOGICZNY

| DO KOŃCA BR. MA MIEĆ 75% PIECÓW SPEŁNIAJĄCYCH WYMAGANIA NORM

ZGN Wawer pozbywa się kopciuchów

Przygotował dokumenty i rozpoczął procedurę przetargową na wymianę bezklasowych pieców na zgodne z wymogami ekoprojektu dla 77 lokali mieszkalnych i jest w trakcie wymiany bezklasowych urządzeń na urządzenia zasilane gazem dla 28 lokali mieszkalnych. Z uwagi na zły stan techniczny, w ramach konserwacji zostały wymienione bezklasowe urządzenia na urządzenia zgodne z ekoprojektem w 4 lokalach. W sumie w 2019 r. wymienionych będzie 109 urządzeń grzewczych w lokalach mieszkalnych.

Jeszcze w tym roku ZGN wykona dokumentację projektową dla budynków z 47 mieszkaniami i jednym lokalem użytkowym, w których w 2020 r. dokona wymiany bezklasowych urządzeń na urządzenia gazowe, na co posiada odpowiednie środki i dla 34 mieszkań, o które wystąpił.

ZGN wystąpi do Biura Ochrony Powietrza i Polityki Klimatycznej o środki finansowe na montaż instalacji gazowych lub pomp ciepła wraz z termomodernizacją dla 118 lokali mieszkalnych. Jeszcze w tym roku planuje ocenę możliwości ogrzewania istniejących 18 pusto-

stanów zanim przystąpi do ich remontów. W chwili obecnej 181 lokali posiada ogrzewanie bezklasowymi kotłami, a w 198 lokalach jest ogrzewanie piecami wolnostojącymi. Nie przewiduje się wymiany ogrzewania w 88 lokalach z uwagi na planowane wysiedlenia, rozbiórki i z terenów, na których realizowana będzie budowa nowych budynków komunalnych.

am

W zasobach ZGN Wawer są 1503 lokale, w tym ogrzewanie gazowe jest w 672 lokalach, do 187 dociera ciepło z sieci ciepłowniczej, w 15 istnieje ogrzewanie kominkami z płaszczem wodnym, w 28 znajdują się kotły co, spełniające wymogi ekoprojektu, a w 169 – piece wolnostojące zgodne z ekoprojektem. 35 mieszkań korzysta z ogrzewania elektrycznego.

KURIER KULTURALNY | WAWERSKIE NARODOWE CZYTANIE

Przypomnienie polskich nowel

● Kolejną edycję Narodowego Czytania, tym razem poświęconą polskim nowelom, wawerska Biblioteka Publiczna zorganizowała 7 września w Kulturotece w Radości.

Zainicjowali je, czytając „Katarynkę” Bolesława Prusa na plenerowej scenie kulturoteki, dyrektor Biblioteki Publicznej Jacek Czarnowski, któremu towarzyszyła Pola. Do tytułu noweli nawiązywał, jako żywa ilustracja, kataryniarz z Rynku Starego Miasta, z nieodłączną papugą.

Kolejne nowele czytane były każda w innym składzie, każda w innym miejscu tego przybytku kultury. „Dobra Pani” Elizy Orzeszkowej zaprezentowana była w sali widowiskowej w najliczniejszej obsadzie z udziałem pań, nie tylko występujących w Teatrze Falenica (Elżbieta Grzemska, Iwona Mesker i Katarzyna Wiśniewska). Fragmenty czytały także Wanda Heering ze Społecznego

Ogniska Muzycznego im. A. Kulikowskiego w Radości i Anna Bodziak z WCK f. Radość.

Zastępca burmistrza Leszek Baraniewski, czytając „Rozdziobią nas kruki, wrony” Żeromskiego, za partnera miał radiowca, pracownika WCK, Jarosława Rosińskiego. Nowelę „Dym” Marii Konopnickiej czytała najstarsza uczestniczka Narodowego Czytania w Wawrze Krystyna Trybuła, a w rolę Marcysia wcielił się mogący być jej wnukiem druż Marcin Świderski. Nowelę „Mój ojciec wstępuje do strażaków” Bruno Schultza zaprezentowali radna Marta Turska i przewodniczący Rady Dzielnicy Michał T. Żebrowski oraz zastępca burmistrza Jacek Wiśnicki. Zbigniewowi Zborowskiemu, dziennikarzowi i literatowi, przypadło czytanie noweli „Sawa” Henryka Rzewuskiego, chociaż bardzo się chciał zmierzyć z Schultzem. Andrzej Tomaszczyk i Anna Bodziak wcielili się w postaci z „Orki” Władysława Reymonta, a syn wawerskiego satyryka Aleksander Rewiński przypominał słuchaczom nowelę Sienkiewicza „Sachem”.

Leszek Baraniewski z Jarosławem Rosińskim zmierzyli się z nowelą „Rozdziobią nas kruki, wrony”

FOT. AM

Nowela Rozpisana była na trzy głosy: zastępcy burmistrza Jacka Wiśnickiego, radnej Marty Turskiej i przewodniczącego Rady Dzielnicy Michała T. Żebrowskiego

FOT. AM

Nowelę „Dobra pani” Elizy Orzeszkowej czytały oczywiście same panie

FOT. AM

Gdy czytano „Katarynkę”, płynęły melodie z takiego urzędnika, w innych przypadkach był akompaniament w wykonaniu Jerzego Ostrowskiego, Elżbiety Osiak i Jana Jeża oraz Grzegorza Samsona, który zagrał na flecie.

am

KURIER SZKOLNY | WYBÓR PADŁ NA „KATARYNKĘ”

Szkolne Narodowe Czytanie

Udział w tegorocznym Narodowym Czytaniu wzięli także nauczyciele, uczniowie klas IV – VIII SP nr 86 oraz rodzice. Przeczytana została „Katarynka” Bolesława Prusa.

W drugiej części czytelniczego spotkania, na które zaproszone zostały również oddziały przedszkolne oraz klasy I – III, wystąpił Kataryniarz Warszawski. Ci, którzy przynieśli własne egzemplarze „Katarynki” oraz innych wytypowanych nowel otrzymali okazjonalny stempel z logo Narodowego Czytania.

Nie było to tylko okazjonalne czytanie. Pod koniec minionego roku oświatowego SP nr 86 wzięła udział w akcji „Jak nie czytam, jak czytam” z 2521 zgłoszonymi uczestnikami. Po raz drugi nauczyciele i uczniowie na szkolnym boisku czytali na głos lub po cichu wybrane książki. Towarzyszyły temu dodatkowe atrakcje: czytelnicza ciasteczka, wystawa ilustracji przedstawiających bohaterki, kącik plastyczny oraz rozstrzygnięcie konkursu o patronie szkoły. – *Chcieliśmy, aby uczniowie poczytali w towarzystwie kolegów i koleżanek, aby książka kojarzyła im się z rozrywką i relaksem, a nie tylko z obowiązkiem szkolnym* – powiedziała „Kurierowi” szkolna bibliotekarka, Anna Kowalczyk. I dodała: – *Wierzimy, że uczniowie będą częściej sięgać po książkę, a czytanie w naszej szkole stanie się po prostu modne.*

Pamiętką po tej akcji jest przyznany szkole dyplom uznania.

Wypożyczalnia przy ul. Błękitnej 32 zaprasza
5 bm. w godz. 18 – 22 na Noc Bibliotek. W programie polskie baśnie.

KURIER SENIORALNY | RADA SENIORÓW DZIELNICY

Zgłaszajmy kandydatów

● Rada Seniorów jest zespołem o charakterze doradczym, konsultacyjnym i inicjatywnym, który współpracuje z władzami Dzielnicy Wawer m.st. Warszawy w sprawach dotyczących seniorów, w szczególności związanych z planowaniem i realizacją polityki senioralnej. Dobiega jej obecna kadencja.

Do 7 bm. trwa nabór kandydatów, mieszkańców Wawra, którzy przekroczyli wiek 60 lat i działają na rzecz środowiska osób starszych. Kadencja Rady Seniorów trwa 3 lata, a praca w niej jest społeczna.

Zgłoszenia kandydatów odbywają się w stanowisku nr 6 Wydziału Obsługi Mieszkańców, a może ich dokonać grupa co najmniej 15 mieszkańców dzielnicy w wieku powyżej 60 lat. Powinny zawierać oprócz danych osobowych notki biograficzne, ich zgodę na kandydowanie oraz informacje o działalności społecznej na rzecz osób starszych.

W przypadku zgłoszenia większej liczby kandydatów niż sześcioro, burmistrz w ciągu 14 dni od dnia zakończenia zgłaszania kandydatów zorganizuje otwarte spotkanie wyborcze, którego celem będzie prezentacja kandydatów i wyłonienie w drodze głosowania selekcyjnego nie więcej niż 12 osób. Ostateczna lista kandydatów do Rady Seniorów zostanie zamieszczona na stronie internetowej Dzielnicy Wawer oraz tablicy ogłoszeń w ciągu 7 dni od spotkania wyborczego.

KURIER KULTURALNY | NIECODZIENNY SPEKTAKL W WCK

Fredro z Moniuszką – istne szaleństwo

• Najpierw było spotkanie publiczności z potomkami Stanisława Moniuszki, a następnie jednoaktówka Aleksandra Fredry. „Pożeniona” z pieśniami z „Nowego Don Kiszota, czyli stu szaleństw”, do której Moniuszko skomponował muzykę. A w całość połączył je Szczepan Szczekno, reżyser Teatru Falenica.

Na spotkanie z potomkami Stanisława Moniuszki przybyli do Wawerskiego Centrum Kultury potomkowie trojga z dziesięciorga dzieci kompozytora: Jadwigi, Elżbiety i Stanisława z przedstawicielami młodszego pokolenia. Zorganizowani od niedawna w Fundacji im. Stanisława Moniuszki. Jak się okazało, potomkowie kompozytora rozsiani są po całym świecie. Tylko w Vancouver w Kanadzie jest ich około 30, liczna grupa żyje na Węgrzech. Jak wynikało ze wspomnień rodzinnych – niemal wszystkie żyjące dzieci Moniuszki muzykowały.

„Świeczka zgasła” to historia dwóch osób podróżujących pocztowym dyliżansem, który, przez nieuwagę woźnicy, wpada do rzeki co uniemożliwia dalszą podróż. Władysław i Jadwiga

Spotkanie z potomkami kompozytora

FOT. AM

FOT. AM

znajdują się w niewesołej sytuacji. Oczekiwanie na zastępczy pojazd spędzają w ciemności słabo rozświetlanej świeczką. On współpasażerkę o twarzy ukrytej za woalką uważa za niemłodą dewotkę, ona jego za gbura. W końcu jednak zauważają, że są sympatycznymi młodymi ludźmi i jako tacy lgną do siebie.

W spektakl wpleciona jest muzyka do „Nowego Don Kiszota”, którą uważano za zaginioną.

Spektakl, zanim został wystawiony w WCK, dzień wcześniej został zaprezentowany w scenerii Dworca Centralnego w Warszawie. Nieprzypadkowo, wszak nosi imię kompozytora, którego 200. rocznicę urodzin obchodzimy w tym roku.

am

KURIER OŚWIATOWY

| OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA EDUKACYJNA W WAWRZE

Kreatywni opowiedzieli o sprawdzonych metodach i trendach

• NIE-DA-SIĘ – to – wydawałoby się – jedyna rozsądna odpowiedź na pytanie, jak zorganizować ogólnopolską konferencję w stolicy bez złamanego grosza w kieszeni. Ale jak mawiał mój guru Einstein: wszyscy wiedzą, że czegoś nie da się zrobić, aż znajdzie się taki jeden, który nie wie, że się nie da, i on to robi.

No właśnie. A my byliśmy trzy – Dorota Kuja-Weinke (Elbląg), Irmina Żarska (Reda) i ja. Współ w zespół przy nieocenionej pomocy internetu zorganizowałyśmy Ogólnopolską Konferencję Nauczycieli Polonistów pt. „Chcę Wam opowiedzieć o...”. Do Wawra zjechało 200 nauczycieli j. polskiego z całej Polski, by się wymienić doświadczeniami i uczyć od siebie nawzajem.

Do współpracy zaprosiłyśmy wspaniałych, kreatywnych nauczycieli – praktyków, twórców blogów edukacyjnych, którzy w swojej codziennej pracy w szkole dokonują prawdziwych cudów metodycznych. Można było wysłuchać 20 prezentacji dotyczących sprawdzonych metod pracy i nowych trendów w edukacji. A wszystko to z pierwszej ręki, od nauczycieli praktyków, którzy życie szkolne znają na wylot i doskonale wiedzą, co da się zrobić w ramach obowiązującego systemu. Kilka osób przywiozło swoje pomoce lekcyjne, prace uczniów, wyniki projektów. Wszystko można było obejrzeć,

wszystkiego dotknąć, porozmawiać z twórcą, zapytać o szczegóły metod, o rozwiązania problemów. Można było wysłuchać prezentacji bardzo zróżnicowanych tematycznie, m.in. „Maturnocka, czyli o powtarzaniu metodami aktywizującymi”, „Po japońsku na języku polskim – kamishibai metodą pracy z tekstem literackim”, „Jak dzi ki zwierz przyszła Podstawa programowa do człowieka i zatopiła weń fatalne oczy...”, „Na polskim (od)nowa – nasz warsztat pracy bez podręcznika”.

Nie było ważne, na jakim poziomie uczysz. Nagle okazywało się, że pomysły koleżanki z liceum z powodzeniem można dostosować do uczniów z klasy 4 SP, a gra prezentowana przez nauczycielkę ze szkoły podstawowej doskonale sprawdzi się w technikum. Dla mnie największym zaskoczeniem jest zawsze to, że chociaż myślimy bardzo podobnie o edukacji i podobnie pracujemy, to zawsze wynosimy z takich spotkań nowe inspiracje. Czasem perspektywa innej osoby otwiera jakąś szufladkę w umyśle, coś nam się łączy, coś kojarzy i nagle powstaje nowa jakość, którą możemy zanieść swoim uczniom.

Oprócz wartości merytorycznej takie spotkania mają jeszcze jeden wyjątkowy wymiar – atmosferę. Wielu uczestników konferencji podkreślało, że czuło się, jakby znaleźli się w innym świecie. Z daleka od problemów, zawiści, złośliwości. Z dala od idiotycznych pomysłów decydentów, od narzekania i ciągłego powtarzania, że się nie da i nie uda. Życzliwość, uśmiech, otwartość, entuzjazm i pasja królowały podczas całego wydarzenia. Taka atmosfera dodaje siły, nakręca energią, którą we wrześniu wnieśliśmy do szkół. Nie pozwala nam się zapaść w grząskim gruncie oświatowej rzeczywistości. Aprobata innych, życzliwe słowo o tym, co robisz, zainteresowanie twoim punktem widzenia sprawiają, że czujesz się lepszym człowiekiem, wartościowym fachowcem. To wyjątkowo ważne w świecie, w którym gardzi się nauczycielami i wylewa na nich fale hejtu.

Dla osób, które chciałyby dowiedzieć się więcej o konferencji, szukujemy specjalną stronę, na której udostępnimy materiały dotyczące poszczególnych wystąpień (chcewamopowiedziecio.blogspot.com).

Monika Rokicka, SP nr 140

KURIER KULTURALNY | DWUCZĘŚCIOWY KONCERT MUZYKI ŻYDOWSKIEJ

Festiwal Warszawa Singera zawitał do Wawra

Warszawa Singera to jedno z najważniejszych wydarzeń artystycznych w Polsce, ukazujące szerokie spektrum kultury żydowskiej. W tym roku zorganizowano go po raz 16. Po raz pierwszy włączył się do niego Wawer. Wawerskie Centrum Kultury zaprosiło mieszkańców – melomanów na interesujący koncert poświęcony dwóm muzykom – Dawidowi Bajgelmanowi oraz Bobowi Dylanowi.

Ola Bilińska wystąpiła z kwartetem muzycznym FOT. AM

Dawid Bajgelman, który komponował muzykę żydowską, dyrygował Łódzką Orkiestrą Symfoniczną, a w czasie niemieckiej okupacji – 44-osobową orkiestrą symfoniczną w getcie tego miasta, pisał muzykę operetkową, dla teatrów, piosenkarzy, czerpał z ludowego żydowskiego dorobku. Cała rodzina, rodzice i ośmioro ich dzieci, była umuzykalniona. Z holokaustu ocalał tylko brat Chaim, który koncertował w USA.

Piosenki Dawida Bajgelmana w wypełnionej po brzegi sali koncertowej Wawerskiego Centrum Kultury zaśpiewała Ola Bilińska z muzycznym

Łukasza Lacha w części poświęconej Dylanowi wspierał instrumentalnie Adam Lewartowski FOT. AM

kwartetem, obdarzona pięknym głosem, odpowiednim do piosenek pełnych zadumy, nostalgii. Wykonała wybrane na ten koncert utwory w jidysz, po niemiecku i polsku. Na koniec wystąpiła z Łukaszem Lachem i nie było to przypadkowe, albowiem Łukasz Lach, fan Boba Dylana, dostał do dyspozycji drugą część koncertu.

Bob Dylan to też nie przypadek. Nie wszyscy wiedzą, że jego prawdziwe nazwisko to Robert Allen Zimmerman. Młody Łukasz Lach jakimś cudem dostał się przed laty do garderoby Boba Dylana by zagrać mu na gitarze. Zaskoczony artysta pochwalił go i od tej pory ma w nim fana, który gra i śpiewa jego utwory.

am

KURIER REKREACYJNY | PIKNIK PRZY SKALNICOWE

Nadwiśle pod znakiem sportu i rozrywki

Deszczowa pogoda potrafi zniweczyć wysiłek imprez plenerowych. Tak zapowiadało się 8 września – od rana padał deszcz. Na szczęście przed godz. 14, o której rozpoczynało się Święto Sportu w Nadwiślu, niebo się nieco przejaśniło. A atrakcji – o czym przekonali się liczni goście – nie zabrakło.

Imprezę otworzyli zastępca burmistrza Leszek Baraniewski, mieszkaniec tego osiedla oraz zastępca dyrektora OSiR Łukasz Jeziorski.

Najpierw duże możliwości zaprezentowała działająca w Wawrze szkoła tańca nowoczesnego Shock Dance. Dziewczeta w kolorowych strojach dały dwukrotnie piękne solowe popisy, wystąpił także jedyny rodzynek w breakdance. Drugim pokazem była prezentacja treningu i umiejętności tych, którzy ćwiczą w Uniq Fight Clubie w Aninie.

Nadwiślańskie Święto Sportu otworzyli zastępca burmistrza Leszek Baraniewski i zastępca dyrektora OSiR Łukasz Jeziorski FOT. AM

Podczas tego festynu rozgrywane są turnieje piłkarskie dzieci i dorosłych. Pracownicy UD, ZGN i OSiR stanęli naprzeciw oldbojom występującym pod nazwą Lotnicy Wawra. I tym razem oldboje byli skuteczniejsi, wygrali 5:0. Lotnicy grają często na różnych turniejach amatorskich, natomiast urzędnicy wychodzą w tym składzie na boisko raz do roku. W dziecięcym turnieju uczestniczyli reprezentanci SP Żagle, Victorii Żerzeń, szkoły klubu L.A.S oraz TS Falenica. Wygrały Żagle.

Sportowym punktem programu towarzyszyła strefa zajęć dla dzieci, zorganizowana przez Siemiankowo, które prowadzi je na co dzień w WCK. Były więc jazdy na elektrycznej deskorolce, budowanie konstrukcji z kolorowych plastikowych patyczków, gry zręcznościowe, jak rzucanie woreczkami do otworów, jazda na „zwarowanym” rowerze, który reagował w odwrotny sposób na skręt kierownika.

W stoisku Wydziału Promocji, Kultury i Sportu znajdowały się materiały zachęcające do udziału w głosowaniu na projekty zgłoszone do Budżetu Obywatelskiego na 2020 r., książki o Wawrze i mapy ze szlakami rowerowymi.

Oldboje Lotnicy Wawer i tym razem pokonali piłkarską drużynę składającą się z pracowników UD oraz instytucji związanych z urzędem FOT. AM

Rozgrywki dziecięcych klubów wygrała drużyna reprezentująca Szkołę Podstawową Żagle FOT. AM

OSiR udostępnił chętnym urządzenie – symulator do badania wysiłku jak podczas płynięcia łodzią wiosłarską, a Twój Ratownik uczył praktycznie zasad udzielania pierwszej pomocy. W punkcie prowadzonym przez kulturotekę w Radości dzieci malowały i ozdabiały poduszeczki w kształcie serduszek. Ofertę na nowy rok kulturalny przedstawiła uczestnikom pikniku filia Anin WCK. A strażacy OSP Radość zapraszali chętnych do środka wozu gaśniczego.

am

KURIER SPORTOWY | ZAWODY DISC GOLFA W WAWRZE

Fin wygrał Międzynarodowe Mistrzostwa Warszawy

🔵 Dwa dni trwały na polu w Wawrze, na terenie przyległym do ul. Lucerny, Węglarskiej i Traktu Lubelskiego, Międzynarodowe Mistrzostwa Warszawy w disc golfie. Wygrał je Fin Tapani Aulu.

Na jednym z odcinków walczyli seniorzy

FOT. AM

Obsada była rekordowa – do rywalizacji przystąpiło 51 zawodników. Dużą, 11-osobową grupę stanowili Ukraińcy. Na starcie, co warto odnotować, stanęły także dwie juniorki.

Na tę imprezę organizatorzy powiększyli discgolowe pole o trzy dodatkowe „dołki”, zlokalizowane, aby było trudniej, za kanałkiem. Rywalizacja była bardzo zacięta, o czym świadczy fakt, że w kategorii

open, w której klasyfikowano 33 graczy, o zwycięstwie zdecydowała dogrywka. Sukces Tapani Aulu jest tym większy, że jeszcze nigdy na tym wawerskim polu nie startował, nie znał jego specyfiki.

Bardzo dobrze spisali się zawodnicy ukraińscy – najlepsi z nich Serhii Abdurashidov i Oleg Masovets w open zajęli odpowiednio siódme i ósme miejsce, tuż za twórcą wawerskiego pola Pawłem Kowalczykiem, który chyba nie miał dobrego dnia. W warszawskich mistrzostwach wziął udział pracownik Wydziału Promocji, Kultury i Sportu Jacek Sadowski, ale po dobrej początkowo passie dopadła go kontuzja i zajął w kategorii seniorów szóste miejsce.

WYNIKI

Open: 1. Tapani Aulu, 2. Mariusz Kielczyk, 3. Szymon Wąciór.

Kobiety: 1. Weronika Ziemińska, 2. Joanna Król, 3. Maria Onikki-Górski.

Seniorzy: 1. Marek Ziemiński, 2. Dawid Król, 3. Jacek Kowalski.

KURIER REKREACYJNY | PIKNIK OSiR

Rekreacja nie tylko w wodzie

Już po wakacjach zorganizowany był piknik przy pływalni Ośrodka Sportu i Rekreacji. Skierowany do najmłodszych, propagujący m.in. aktywność ruchową, jako alternatywę dla siedzenia przed komputerem, iphonem.

A wiadomo, że korzysta z nich nie tylko młodzież, ale także najmłodsze dzieci. OSiR zaoferował uczestnikom pikniku ruchomą ściankę wspinaczkową, obleganą nie tylko przez chłopców, ale także przez dziewczęta. Interesujące były zabawy z chustą animacyjną. Ćwiczenia równowagi na deskach podpartych na rolce nie należały, wbrew pozorom, do łatwych. Nie od razu dawali sobie radę chętni do poruszania się segway'em. Były gry i zabawy z nagrodami, konkursy, animacje, pokazy taneczne, malowanie buziek, wystąpił w plenerze Teatr Forma. Dużym powodzeniem cieszyły się ze względu na ładną pogodę lody. Nie zapomniano o dorosłych, którzy korzystali z porad zdrowotnych.

Zabawa z chustą animacyjną przyciągała najmłodszych gości pikniku

FOT. AM

KRZYŻÓWKA nr 3

Po rozwiązaniu krzyżówki trzeba odczytać hasło zaszyfrowane od 1 do 12 w kolorowych polach. Jako odpowiedź należy podać to hasło oraz jednym zdaniem napisać co ono oznacza. Rozwiązania prosimy nadsyłać pod adres Wydział Promocji, Kultury i Sportu UD, ul. Zwoleńska 1, 04-713 Warszawa

na kartkach pocztowych lub e-mailem na adres amurat@um.warszawa.pl w nieprzekraczalnym terminie do 30 października br.

Wśród autorów prawidłowych odpowiedzi rozlosujemy dwa podwójne zaproszenia na spektakl lub koncert w Wawerskim Centrum Kultury.

czystsza nie będzie	▼	państwo arabskiego władcy	narzędzie do sprzątania	niezwykłe zdarzenie	krzyżówka wielbłądów	prezentacja mody	▼	poczucie dumy	▼	z bronią na bank imię Nasera	▼	dawny robotnik rolny	1
srebrzystobiały metal								pies gończy					2
plynie przez Kowno	▶	11				mebel tapicerowany	2	krewna kakadu			9		3
▶				8		nosa nie wykręci	▶		6				4
postępuje się językiem migowym	▶	3				jedna z dwóch w sądzie	▶						5
transportował herbatę		podkuwa konie			wiersz zagadka								6
▶			pobieżny opis, charakterystyka postaci		promienio-twórca pierwiastek		mongolski pasterz	dawna jednostka siły		obywatel w tytule książki Wellesa		5	7
dębowa na wino	▶			4									8
	szybowanie	10	amortyzatory ciężarówek						waż w "Księdze dżungli" Kiplinga		1	tytuł naczelników tureckich	9
▶							12						10
					góry Południowo-Chińskie	▶							11
nie blondyn i nie rudy			bywa niepowetowana				7		matka bogów greckich	▶			12